

ხელოვნების მკვლევართა
XIV საერთაშორისო
კონფერენცია

ქაღი და ხელოვნება

ანოთაცია

5-6

ივლისი

თბილისი 2021

ISBN 978-9941-9717-8-5

© საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს
სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გამომცემლობა „კენტავრი“, 2021

თენგიზ ვერულავა,
მედიცინის დოქტორი, პროფესორი,
მედიცინის და ჯანდაცვის მენეჯმენტის სკოლა,
კავკასიის უნივერსიტეტი

ქეთევან თვალავაძე,
სოციოლოგიის მაგისტრი, მკვლევარი,
ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა სკოლა,
კავკასიის უნივერსიტეტი

საბალეტო დასის მოცეკვავეთა ჯანმრთელობის გამოწვევები

შესავალი: ბალეტი პროფესიული საქმიანობაა, რომელიც ადამიანის სხეულს სარისკო ფიზიკურ და ფსიქო-ემოციურ მოთხოვნებს უყენებს. ბალეტი მოიცავს სხეულის, გონებისა და ემოციების ერთობლივ მოქმედებას, რომელიც ერთი შეხედვით მარტივი პროცესია. რეალურად კი ამ სასიამოვნო სანახაობას თან ახლავს ჯანმრთელობის პრობლემები. კვლევის მიზანია საბალეტო დასის წევრთა/მოცეკვავეთა ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების შეფასება. მეთოდოლოგია: თვისებრივი კვლევის ფარგლებში ჩატარდა სიღრმისეული ინტერვიუები საქართველოს სახელმწიფო ბალეტის მოცეკვავეებთან. შედეგები და დისკუსია: კვლევის მონაწილეთა საშუალო ასაკი შეადგენდა $23,4 \pm 3,5$ წელს, სხეულის მასის ინდექსის (BMI) საშუალო მაჩვენებელი - $21,2 \pm 2,2$. ბალეტის მოცეკვავეები საშუალოდ $20,2 \pm 7,4$ წელია ეწევიან პროფესიონალურ საქმიანობას. ისინი კვირაში საშუალოდ, $8,5 \pm 5,8$ საათს ატარებენ მეცადინეობაზე და $16,2 \pm 11,6$ საათს რეპეტიციებზე. ტრავმული დაზიანებები უმეტესად ეხება მუხისსახსარს (16%), მუხლს (60%) და

კისერს (13%). ტკივილის და ტრავმული დაზიანების გამომწვევ ყველაზე დიდ რისკფაქტორს მიეკუთვნება ფიზიკური დატვირთვა (19%), წინა ტრავმა (11%) და დაღლილობა (11%). ტრავმირებული მოცეკვავეებთან 80%-მა მიმართა სამედიცინო ორგანიზაციას სამედიცინო დახმარების აღმოსაჩენად. ძირითადად ისინი მიმართავენ ტრავმატოლოგებს (40%) და ფიზიოთერაპევტებს (30%).

ბალეტის მოცეკვავეთა ბიოფსიქოსოციალურ მდგომარეობაზე გავლენას ახდენს ფიზიკური დატვირთვა, ტრავმების მაღალი რისკი, ასევე მუდმივი სტრესი. კვლევის შედეგები მიანიშნებს ტრავმების მაღალ გავრცელებაზე. მუხლის სახსარი, მუხლი და კისერი წარმოადგენენ სხეულის ტრავმების განსაკუთრებით სარისკო ტოპოლოგიურ ადგილებს. გამოკითხულ ბალეტის მოცეკვავეთა უმრავლესობა საკონსულტაციოდ ექიმ სპეციალისტებს მიმართავს, ვიდრე ოჯახის ექიმებს. ხშირია ექიმთან ვიზიტის გადადების შემთხვევები. დაბალია ოჯახის ექიმის მიმართ ნდობა. რეკომენდაცია: საჭიროა ბალეტის მოცეკვავეთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის, სტრესორების, ექიმთან მიმართვიანობისა და დაზღვევის ფუნქციონირების თავისებურებების იდენტიფიცირება, რაც საშუალებად მოგვცემს, არა მხოლოდ ობიექტურად შევაფასოთ ამ პროფესიისთვის დამახასიათებელი რისკები, არა მედ ეფექტური ხერხებით ვიზრუნოთ მათ გამოსწორებასა და მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე. საჭიროა ბალეტის მოცეკვავეთა ცნობიერების ამაღლება ტრავმების და სტრესის თავიდან ასაცილებლად. მიზანშეწონილია პროფესიონალთა გუნდის (ოჯახის ექიმი, ორთოპედი, ფსიქოლოგი, დიეტოლოგი, ენდოკრინოლოგი, ფიზიკური თერაპევტი, ექთანი) ჩართვა ბალეტის მოცეკვავეთათვის სამედიცინო მომსახურების გაწევაში. ოჯახის ექიმებმა მეტი ყურადღება უნდა მიაქციონ ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას ბალეტის მოცეკვავეებთან სამედიცინო კონსულტაციების დროს.